

Det gemensamma urvalsprovet 2016 för
Handelshögskolan vid Åbo Akademi och
Hanken Svenska handelshögskolan

MODELLSVAR

**Det gemensamma urvalsprovet för
Handelshögskolan vid Åbo Akademi och
Hanken Svenska handelshögskolan
den 7 juni 2016 kl. 10:00-15:00**

Urvalsprovet kan ge max. 80 poäng.

Vänligen notera att sidnumreringen kan variera beroende på upplagan.

Ekonomisk matematik

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Sigma 7. Ekonomisk matematik*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 1-6) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 12 poäng.

Formelsamling (ekonomisk matematik)

Dessa tre formler kan användas för att lösa vissa av nedanstående uppgifter:

$$r = k \cdot p \cdot t \text{ och } K = k + r$$

$$K = k \cdot q^n, q = \left(1 + \frac{p}{100}\right)$$

$$A = K \cdot q^n \cdot (1-q)/(1-q^n)$$

- 1 Johan köper en ylletröja för 150 €. Hur stor är mervärdesskatten som han betalar då mervärdesskatten på kläder är 24 %? (2 p)
- A 36 €
B 186 €
C **29,03 € (kap. 2, s. 32-35)**
D 24 €

$$x \text{ är pris utan moms: } x \cdot 1,24 = 150 \Rightarrow x = 120,9677 \text{ €}$$
$$\text{Mervärdesskatten} = 150 - 120,9677 = 29,03 \text{ €}$$

- 2 Sonja beslutar sig för att börja spara regelbundet. Hon inleder sitt sparande i maj med att deponera 100 € på sitt konto och fortsätter göra det den första dagen varje månad. Hur mycket pengar har hon på kontot i slutet av det första året då räntesatsen på kontot är 1,50 %? (2 p)
- A 800 €
B **804,50 € (kap. 3, s. 41-47)**
C 812 €
D 901,20 €

$$r = k \cdot p \cdot t \text{ och } K = k + r$$
$$\text{Räntan: } 100 \cdot 0,0150 \cdot (8/12 + 7/12 + \dots + 1/12) = 4,50 \text{ €}$$
$$\text{I slutet av det första året finns det } 8 \cdot 100 + 4,50 = 804,50 \text{ € på kontot.}$$

- 3 Vi deponerar 500 € på ett konto. Under fem år växer kapitalet till 520 €. Vilken är räntesatsen på kontot? (2 p)

- A 4 %
B 0,79 % (kap. 3, s. 52-61)
 C 20,8 %
 D -0,78 %

$$K = k \cdot q^n, q = \left(1 + \frac{p}{100}\right)$$

$$520 = 500 q^5 \rightarrow q^5 = \frac{520}{500} \rightarrow q = \sqrt[5]{\frac{520}{500}} = 1,00787 \dots$$

$$\text{Räntesatsen } p = (1,00787 \dots - 1)100 = 0,787499 \% \approx 0,79 \%$$

- 4 Jonas öppnar ett sparkonto på sin 20-årsdag. Hur stor ska depositionen på 20-årsdagen vara för att han ska kunna lyfta 10 000 € på sin 40-årsdag? Räntesatsen är 1,9 %. (2 p)

- A 10 000 €
 B 3 136,96 €
 C 1 000 €
D 6 863,04 € (kap. 3, s. 52-61)

$$K = k \cdot q^n, q = \left(1 + \frac{p}{100}\right)$$

$$K=10\,000\ \text{€}, q=1,019$$

$$k=10\,000/1,019^{20} = 6\,863,0366\ \text{vilket kan avrundas till } 6\,863,04\ \text{€}$$

- 5 Minna tar ett banklån på 12 000 € och betalar av lånet med jämna amorteringar. Årsräntesatsen på lånet är 3 % och lånetiden är 4 år. Hon betalar av lånet varje månad. Hur stor är första återbetalningen? (2 p)

- A 280 € (kap. 4, s. 86-88)**
 B 610 €
 C 480 €
 D 250 €

$$\text{Amorteringsdelen} = 12\,000 / (4 \cdot 12) = 250\ \text{€ per månad.}$$

$$\text{Första återbetalningen är amortering + ränta} = 250 + 12\,000 \cdot 0,03/12 = 280\ \text{€}$$

- 6 Vi tar ett annuitetslån för att köpa en bostad. Lånet är 150 000 € och lånetiden 10 år. Årsräntan på lånet är 4,5 % och vi betalar av lånet i varje månad. Hur stor är amorteringen vid första återbetalningen? (2 p)

A 992,08 € (kap. 4, s. 88-94)

B 1 250 €

C 1 141,46 €

D 15 000 €

$$A = K \cdot q^n \cdot (1-q)/(1-q^n)$$

Annuiteten består av ränta + amortering. Amorteringen vid den första återbetalningen är då annuiteten – räntan.

Annuiteten $A = 150\,000 \cdot 1,00375^{120} \cdot (1 - 1,00375)/(1-1,00375^{120}) = 1\,554,576 \dots$ vilket avrundas till 1 554,58 €.

Amorteringen vid första återbetalningen: $1\,554,58 \text{ €} - 0,00375 \cdot 150\,000 \text{ €} = 992,08 \text{ €}$

Finansiell ekonomi

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 7-11) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 12 poäng.

- 7 Ett företag har fyra, varandra uteslutande, projekt det kan välja att investera i. (3 p)
Företaget är finansierat till 100 % med eget kapital, grundinvesteringarna avskrivs inte och skattesatsen är 0 %. Alla projekt avslutas efter fyra år, och är då värda det restvärde som anges i tabellen nedan.

	A	B	C	D
Grundinvestering (€)	20 000	25 000	20 000	50 000
Kassaström år 1 (€)	2 000	30 000	3 000	9 000
Kassaström år 2 (€)	2 000	500	4 000	8 500
Kassaström år 3 (€)	2 000	800	6 000	10 000
Kassaström år 4 (€)	30 000	900	10 000	35 000
Restvärde (€)	0	1 000	0	12 000
n (år)	4	4	4	4

Vilket av följande projekt har högst kapitalvärde, då kalkylräntan är 15 %?

- A Projekt A har högst kapitalvärde.
B Projekt B har högst kapitalvärde. (s. 309-310)
 C Projekt C har högst kapitalvärde.
 D Projekt D har högst kapitalvärde.

Differensen mellan en investerings storlek och nuvärdet av dess inbetalningsöverskott kallas för kapitalvärde (s. 309). För att svara på frågan bör man räkna ut kapitalvärdet för samtliga projekt skilt för sig (se exempel på sid 310). Projekt A:s kapitalvärde är $-20\,000 + 2\,000/1,15 + 2\,000/1,15^2 + 2\,000/1,15^3 + 30\,000/1,15^4 + 0/1,15^4 = 1\,719$ €. Projekt B:s kapitalvärde är $-25\,000 + 30\,000/1,15 + 500/1,15^2 + 800/1,15^3 + 900/1,15^4 + 1\,000/1,15^4 = 3\,077$ €. Projekt C:s kapitalvärde är $-20\,000 + 3\,000/1,15 + 4\,000/1,15^2 + 6\,000/1,15^3 + 10\,000/1,15^4 + 0/1,15^4 = -4\,704$ €. Projekt D:s kapitalvärde är $-50\,000/1,15 + 9\,000/1,15^2 + 8\,500/1,15^3 + 35\,000/1,15^4 + 12\,000/1,15^4 = -2\,299$ €. Projekt B har högst kapitalvärde (3 077 €) och är således korrekt alternativ.

- 8 Ett företag finansierar sitt kapitalbehov med en lämplig kombination av främmande kapital och eget kapital. Ett exempel på långfristigt (läs: långfristig källa för) främmande kapital är (2 p)

- A leverantörskrediter.
- B fondemission.
- C konvertibla skuldebrev.
- D obligationslån. (s. 337)**

Exempel på långfristigt främmande kapital är obligationslån, inteckningslån, reverslån och checkräkningskredit (s. 337). Exempel på kortfristigt främmande kapital är leverantörsskulder, factoring och leasing (s. 338). En mellanform av främmande kapital och eget kapital är konvertibla skuldebrev (s. 338). Exempel på eget kapital är extern tillförsel, intern tillförsel, nyemission och fondemission (s. 338-341). Rätt svar är således obligationslån, d.v.s. alternativ D.

- 9 Du Pont modellen delar upp räntabiliteten i två olika mått, som multiplicerade med varandra ger räntabiliteten. Dessa mått är (2 p)

- A soliditet och nettoomsättning.
- B vinstmarginal och kapitalets omsättningshastighet. (s. 380)**
- C likviditet och anläggningsskapital.
- D rörelseresultat och finansiella intäkter.

Alternativ B är rätt (s. 380). Enligt du Pont-modellen är räntabiliteten lika med vinstmarginalen gånger kapitalets omsättningshastighet. De övriga alternativen är samtliga fel. Soliditeten (s. 390) mäter långsiktig betalningsförmåga, nettoomsättningen (s. 354) är företagets försäljning av varor/tjänster, likviditet (s. 389-390) är kortfristig betalningsförmåga, anläggningsskapital (s. 321-322) är resurser (t.ex. maskiner) som behövs för företagets verksamhet, rörelseresultatet (oberoende av företagets finansiering, s. 354) är resultatet efter kostnader och avskrivningar och finansiella intäkter (s. 354) är intäkter som uppstår i hantering av företagets finansiella tillgångar.

- 10 Sambandet mellan räntabilitet på eget kapital (R_E) och räntabilitet på totalt kapital (R_T) mäts med den så kallade hävstångsformeln, som anger hävstångseffekten hos ett företag. Anta att räntabiliteten på det totala kapitalet hos ett företag är 4 % och skattesatsen är 0 %. Vilket av följande alternativ ger störst negativ hävstångseffekt, allt annat oförändrat? (3 p)
- A En skuldsättningsgrad lika med 3 och en förräntningsmarginal lika med 3 %.
  - B En skuldsättningsgrad lika med 1,5 och en förräntningsmarginal lika med -5 %.
  - C En skuldsättningsgrad lika med 9,5 och en förräntningsmarginal lika med -1,5 %. (s. 385-388)**
  - D En skuldsättningsgrad lika med 10,25 och en förräntningsmarginal lika med 3 %.

Hävstångsformeln, d.v.s. sambandet mellan räntabilitet på eget kapital och totalt kapital (s. 385-387). Formeln lyder $R_E = R_T + (R_T - R_S) \cdot (S/E)$, där R_E är räntabiliteten på eget kapital, R_T räntabiliteten på totalt kapital, R_S är genomsnittliga räntan på totala skulder, S är skulder och E eget kapital. Boken sid 386-388 diskuterar förräntningsmarginal ($R_T - R_S$) och skuldsättning (S/E) samt dessas påverkan på företagets hävstångseffekt (leverage). Alternativ A ger R_E lika med 13 %, alternativ B ger R_E lika med -3,5 %, alternativ C ger R_E lika med -10,25% och alternativ D ger R_E lika med 34,75%. Svartalternativ C är korrekt eftersom hävstångseffekten är "störst negativ" (följer bokens benämning)

- 11 P/E-talet är ett vanligen förekommande nyckeltal för aktier. Vilket av följande påståenden är korrekt? (2 p)
- A P/E-talet indikerar höga, normala eller låga förväntningar om företagets framtida förmåga att ge avkastning på eget kapital.
  - B P/E-talet uttrycker hur stor del av aktievärdet aktieägarna erhåller via utdelning.
  - C P/E-talet indikerar ifall ett företags börskurs är hög, normal eller låg i förhållande till företagets vinstnivå. (s. 411)**
  - D Inget av ovanstående alternativ är korrekt.

Alternativ C är korrekt (s. 411). Svartalternativ A (s. 411) beskriver börskursen jämfört med eget kapital per aktie. Svartalternativ C stämmer för direktavkastning (s. 412) men inte för P/E-talet. Svartalternativ D är fel.

Marknadsföring

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 12-17) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 12 poäng.

- 12 I ett marknadsorienterat företag (2 p)
- A strävar man efter lönsamhet genom hög försäljningsvolym.
  - B står produktionseffektiviteten i centrum.
  - C står kunden i centrum. (s. 99-100)**
  - D betraktas marknadsföring som "hårdförsäljning".
- 13 När man delar in marknaden i mindre delmarknader håller man på med (2 p)
- A SWOT-analys.
  - B segmentering. (s. 111)**
  - C franchising.
  - D distribution.
- 14 På den så kallade B2B-marknaden (2 p)
- A fattas köpbeslutet av enskilda slutkonsumenter.
  - B finns det ofta ett stort antal små kunder.
  - C är impulsköp vanliga.
  - D är köpprocessen ofta komplex och styrs av regelverk. (s. 145-146)**
- 15 Då företaget eftersträvar maximalt antal distributörer för sin produkt talar man om (2 p)
- A exklusiv distribution.
  - B intensiv distribution. (s. 139)**
  - C ekologisk distribution.
  - D selektiv distribution.

- 16 Man brukar tala om fem faser i produktens livscykel. Vilken av de följande är inte en fas i produktens livscykel? (2 p)
- A **Planeringsfasen.** (s. 131-132)
  - B Nedgångsfasen.
  - C Mognadsfasen.
  - D Introduktionsfasen.
- 17 Marknadskommunikationsmetoder som varuprover, kuponger och prisnedsättningar ingår i (2 p)
- A personlig försäljning.
  - B reklam.
  - C **säljfrämjande åtgärder.** (s. 143)
  - D publicitet.

Nationalekonomi

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalsfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Vår ekonomi, en introduktion till samhällsekonomin*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 18-24) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 16 poäng.

18 Vilket av följande leder inte till (potentiella) externa kostnader? (2 p)

- A Någon framför dig i livsmedelsbutikens kö fumlar med sina sedlar då han ska betala och börjar utbyta skvaller med kassörskan.
- B Biografbesökarna på de främre raderna i en fullsatt salong ställer sig upp för att bättre se filmen.
- C En fabrik släpper ut smutsigt vatten i en intilliggande sjö så att ägarna till de intilliggande strandtomterna tappar lusten att simma.
- D Albert öppnar en fiskbutik och säljer flundror till ett lägre pris än Bengts intilliggande fiskbutik, vilket leder till att Bengt tappar några kunder. (kap. 8)**

19 Tabellen nedan visar hur lång tid det tar i tre olika länder (Land 1, Land 2 och Land 3) att producera ett bord eller en stol. (3 p)

Tid att tillverka	Land 1	Land 2	Land 3
Ett bord	10 timmar	15 timmar	12 timmar
En stol	2 timmar	5 timmar	6 timmar

Välj ut rätt påstående från svarsalternativen nedan.

- A Land 1 skulle förlora på att handla bord och stolar med länderna 2 och 3, för i Land 1 är man effektivast på att tillverka både bord och stolar.
- B I Land 2 kostar det mest att tillverka bord.
- C Båda ovanstående påståenden är korrekta.
- D Det kostar minst att tillverka bord i Land 3. (kap. 2 och 7)**

Det kostar fem stolar att producera ett bord i Land A (man kan under en timme göra antingen det ena eller det andra). På samma sätt kostar det tre stolar att tillverka ett bord i Land B, och två stolar att tillverka ett bord i Land C. Följaktligen kostar bord minst att tillverka i Land C.

- 20 Varför är vatten, som är livsviktigt, så billigt, medan diamanter, som inte är livsviktiga, är jättedyra? (2 p)
- A För att staten (alternativt kommunen) säljer vattnet och vill befolkningens bästa, medan diamanter säljs på den fria marknaden och inte är föremål för samma prisreglering.
  - B För att det finns väldigt mycket vatten i relation till människors önskade användning, medan det finns väldigt få diamanter i relation till vad folk önskar ha. På platser där detta inte stämmer, kan vatten stiga avsevärt i pris i relation till diamanter. (kap. 3, s. 45)**
  - C För att vatten är en så kallad "allmänvara" (även kallad "kollektiv vara") medan diamanter är en så kallad "normalvara".
  - D För att de som säljer vatten är mindre vinstlystna än de som säljer diamanter.
- 21 Ponera att Wilhelm Tell blir såld ett gott äpple för 50 cent. Litet senare samma dag återkommer äppelförsäljaren med tretusen äpplen och frågar om inte Wilhelm Tell vill köpa dem alla för samma styckpris. Wilhelm Tell svarar nej, trots att han är mycket rik och gott och väl skulle kunna köpa tretusen äpplen och mycket mer därtill. Vilken är den troligaste av nedanstående förklaringar till Wilhelm Tells nekande? (2 p)
- A Nationalekonomisk vetenskap kan inte förklara Wilhelm Tells agerande, emedan det strider mot fundamental konsument-teori.
  - B Ändrade preferenser.
  - C Sjunkande marginell nytta. (kap. 2)**
  - D Äpplen är så kallade Giffenvaror.
- 22 Vad är en trolig förklaring till att man i större utsträckning utvecklar och bygger på färdigheter när man är ung än när man är medelålders eller gammal? (2 p)
- A Färdigheter är (human)kapitalvaror. (kap. 10, s. 145)**
  - B När man är medelålders eller gammal har man en tendens att vara tröttare (pigga äldre människor bygger på sina färdigheter lika mycket som de yngre).
  - C Därför att man har läroplikt upp till en viss ålder.
  - D Det är ett koordinationsekvilibrium.

Definitionen av en kapitalvara är att varan ger ägaren nyttigheter över tid. Man har mera tid att utnyttja sådana nyttigheter om man införskaffar en kapitalvara som ung än om man införskaffar den som gammal. Följaktligen har yngre individer starkare incitament att utveckla färdigheter, d.v.s. (human)kapitalvaror, än äldre individer.

- 23 Du har vunnit en biljett till att se Bruce Springsteen på stadens idrottsstadion. (2 p)
Biljetten är personlig och kan inte överlåtas. Exakt samtidigt spelar Eric Clapton på ett av stadens inneställen. Du tycker om båda artisterna, men föredrar Springsteen. Biljetter till Claptons konsert kostar 40 €, och närsomhelst vore du villig att betala så mycket som 50 € för att se Eric Clapton spela på innestället. Det finns inga övriga kostnader eller nyttor med att se någondera artisten. Baserat på denna information, vad är din alternativkostnad till att se Bruce Springsteen spela vid tillfället för vilket din biljett är giltig?
- A 0 €
B 10 € (*kap. 2*)
C 40 €
D 50 €

Här måste man vara noggrann med vad en (alternativ)kostnad är. Om man inte går på Claptons konsert försakar man 50 € i nyttigheter. Å andra sidan besparar man sig ett utlägg på 40 €. En inbesparad utgift är motsatsen till att försaka något. Alltså försakar man sammanlagt 50 € och -40 €, vilket tillsammans är 10 €. Om man går på Springsteens konsert kan man inte få de tio euro av nyttigheter man associerar med Claptons konsert.

- 24 Betrakta tabellen nedan. Den visar de totala produktionskostnaderna för fabrikör Liljeroos då han tillverkar stövlar (S) samt mobiltelefoner (M), för olika antal av de båda produkterna under ett år. (3p)

Par stövlar	Totala kostnader (S)	Antal mobiltelefoner	Totala kostnader (M)
589	23500	1000	50 000
590	23535	1001	50 085
591	23572	1002	50 180
592	23610	1003	50 285
593	23652	1004	50 395
594	23695	1005	102 400

Om priset på stövlar är 40 € per par och priset på en mobiltelefon är 100 € per styck (båda under samma år), efter hur många tillverkade par stövlar och tillverkade mobiltelefoner borde fabrikör Liljeroos låta bli att tillverka mera för året? Fabrikör Liljeroos kan genom val av produktionsmängd inte påverka priset på varken stövlar eller mobiltelefoner.

- A S=592, M=1002. (kap. 2, kap. 4)
 B S=592, M=1004.
 C S=589, M=1000.
 D Enligt tabellen borde fabrikör Liljeroos fortsätta att producera stövlar även efter det 594:e paret (hur långt efter är oklart), men sluta producera mobiltelefoner då M=1004.

Det lönar sig för Fabrikör Liljeroos att tillverka stövlar så länge tillägget i kostnaderna för det senaste paret är lägre än det pris han kan sälja paret för. Då han tillverkar det 591:a paret är tillägget i kostnaderna 37 € (23 572-23 535), vilket innebär att hans senast tillverkade par ännu get vinst (40-37=3). Följande par kostar 38 € för Liljeroos att tillverka (23 610-23 572) och ger alltså även det en vinst. Det 593:e paret kan däremot bara produceras med en förlust (på två euro, för 23 652-23 610=42 och försäljningspriset är 40 €). Följaktligen slutar Liljeroos att producera stövlar då han har tillverkat 592 par. Med samma resonemang för mobiltelefonerna ser man att 1002 telefoner är vad Liljeroos vill tillverka; marginalkostnaden är 95 € och skulle bli 105 € om en till telefon tillverkades.

Organisation och ledning

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 25-30) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 12 poäng.

- 25 Vilket av följande är inte nyckelelement i en konkret affärsidé, beskriven i sin enklaste form? (2 p)
- A **Kapital.** (s. 78)
  - B Marknad.
  - C Vara/tjänst.
  - D Resurser.
- 26 Vilket begrepp används enligt den så kallade Boston-matrisen för att beskriva produkter med hög tillväxt och låg marknadsandel? (2 p)
- A **Frågetecken.** (s. 93)
  - B Mjölkossor.
  - C Hundar.
  - D Stjärnor.
- 27 Vad ingår inte i Ansoffmatrisen? (2 p)
- A Diversifiering.
  - B Produktutveckling.
  - C Marknadsutveckling.
  - D **Intern utveckling.** (s. 94-95)
- 28 Vilket påstående stämmer inte för den formella organisationen? (2 p)
- A Ger en ofullständig bild av hur organisationen faktiskt fungerar.
  - B Kan studeras genom befattningsbeskrivningen.
  - C **Ger en verklighetsenlig bild av organisationens verksamhet.** (s. 170-171)
  - D Anpassas ofta till den informella organisationen.

- 29 Motsatsen till linjeorganisationen är (2 p)
- A funktionsorganisationen.
  - B den funktionella organisationen. (s. 174)**
  - C matrisorganisationen.
  - D divisionsorganisationen.
- 30 Med begreppet ”kaizen” avses i *Företagsekonomi 100, faktabok* (2 p)
- A målinriktad och kontinuerlig utveckling av verksamheten. (s. 196)**
  - B inre förmåga till prioritering.
  - C konsten att strukturera verksamheten internt.
  - D evaluering av verksamhetens effektivitet.

Redovisning

Besvara alla delfrågor genom att kryssa för det korrekta alternativet **på den separata svarsblanketten för flervalfrågorna**. Svara på frågorna utgående från boken *Företagsekonomi 100, faktabok*. För rätt svar får du det poängantal som nämns i frågan och för fel svar avdras hälften av det poängantal som nämns i frågan. En obesvarad fråga ger noll (0) poäng. Summan av dina poäng inom denna del (frågorna 31-37) kan inte bli negativ. Totalt kan denna del ge max. 16 poäng.

31 Ett företag uppvisar följande resultat- och balansräkning:

(3 p)

Resultaträkning		2015	
	Omsättning		49 000
	Kostnad för sålda varor		-24 500
	Bruttoresultat		24 500
	Övriga rörelsekostnader		-15 600
	Rörelseresultat		8 900
	Ränteintäkter		800
	Räntekostnader		-1 500
	Resultat efter finansiella poster		8 200
	Skatt		-1 700
	Resultat		6 500

Balansräkning		2015	2014
Aktiva			
	Anläggningstillgångar	86 400	95 000
	Varulager	6 600	5 400
	Fordringar	11 650	9 100
	Kassa och bank	5 650	5 860
	Balansomslutning	110 300	115 360
Passiva			
	Eget kapital	95 160	88 660
	Långfristiga skulder	1 900	12 500
	Kortfristiga skulder	13 240	14 200
	Balansomslutning	110 300	115 360

Det egna kapitalet i balansräkningen består av aktiekapital, balanserad vinst och årets vinst. Vilket av följande påståenden angående nyckeltalen för 2015 är fel?

- A Avkastning på totalt kapital är 8,6 %.
- B Avkastningen på eget kapital före skatt är 8,9 %.
- C Soliditeten är 86,3 %.
- D **Kassalikviditeten är 1,8. (kap. 23: Räntabilitet, Soliditet, Likviditetsmått)**

$$A: (8\,900 + 800) / ((110\,300 + 115\,360) / 2) = 8,6 \%$$

$$B: 8\,200 / ((95\,160 + 88\,660) / 2) = 8,9 \%$$

$$C: 95\,160 / 110\,300 = 86,3 \%$$

$$D: (11\,650 + 5\,650) / 13\,240 = 1,3$$

- 32 Ett företag som tillverkar produkterna A, B och C har sammanställt följande bidragskalkyl: (3 p)

	A	B	C	Totalt
Särintäkter	400	300	500	1 200
Varukostnad	-200	-270	-260	-730
Bruttovinst	200	30	240	470
Fasta särkostnader	-90	-20	-110	-220
Täckningsbidrag	110	10	130	250
Samkostnader				-130
Nettovinst				120

Vilket av följande påståenden om bidragskalkylen är fel?

- A Nettovinstmarginalen är 10 %.
- B Bruttovinstmarginalen för produkt B är 50 %. (kap. 19: Bidragskalkylering)**
- C Täckningsgraden för produkt C är 26 %.
- D Pålägget för produkt A är 100 %.

$$A: 120 / 1\,200 = 10,0\%$$

$$B: 30 / 300 = 10,0 \%$$

$$C: 130 / 500 = 26,0 \%$$

$$D: 200 / 200 = 100,0 \%$$

- 33 Företag X Ab köpte den 1.4.2016 en ny maskin från Y Ab. Fakturan daterades till den 7.4.2016 och ankom till X Ab följande dag tillsammans med maskinen. Fakturabeloppet var 50 000 € och 25 procent av betalningen skulle ske senast den 22.4.2016, 25 procent senast den 22.8.2016 och slutbetalning den 22.1.2017. Maskinens livslängd beräknas vara åtta år. Vilket av följande påståenden är fel? (2 p)
- A Utgiften hos X Ab är 50 000 € och registreras bokföringsmässigt den 8.4.2016.
- B Inkomsten hos Y Ab registreras bokföringsmässigt den 8.4.2016. (kap. 15: Kostnader och intäkter)**
- C Kostnaden för året 2016 hos X Ab är 6 250 €.
- D Intäkten för året 2016 hos Y Ab är 50 000 €.
- 34 Ett företags rörelsekapital definieras som (2 p)
- A Omsättningstillgångar minus Kortfristiga skulder. (kap. 21: Beräkning av rörelsekapitalbehov)**
- B Anläggningstillgångar plus Omsättningstillgångar.
- C Omsättningstillgångar minus Eget kapital.
- D Kassa- och banktillgodohavanden plus Kundfordringar.
- 35 Vilket av följande påståenden gällande grundläggande redovisningsprinciper är fel? (2 p)
- A Fortlevnadsprincipen innebär att en fortsättning av verksamheten förutsätts.
- B Konsekvensprincipen innebär att intäkter ska upptas före kostnader, i resultaträkningen. (kap. 22: Årsredovisningens innehåll)**
- C Försiktighetsprincipen innebär en försiktig värdering av tillgångar och skulder, intäkter och kostnader.
- D Kontinuitetsprincipen innebär att den ingående balansräkningen ska stämma överens med den utgående för föregående räkenskapsår.

- 36 Vid bokföring registreras en affärshändelse, så att tillgångskontona ökar i debet (+) och minskar i kredit (-), medan kontona för eget kapital och skulder ökar (+) i kredit och minskar i (-) debet. Nedan finns ett antal affärshändelser och påståenden om hur affärshändelserna påverkar kontona i företagets bokföring. Ett av påståendena är fel. Ange vilket. (2 p)
- A Företaget betalar en leverantörsfaktura (leverantörsskuld). Pengarna betalas från företagets konto. Skulderna minskar (-) och tillgångarna minskar (-).
  - B Företaget köper en ny maskin så att en leverantörsskuld bildas. Maskinen används i tillverkningen. Tillgångarna ökar (+) och skulderna ökar (+).
  - C Företaget lånar ett belopp från banken och beloppet sätts in på företagets bankkonto. Tillgångarna ökar (+) och skulderna ökar (+).
  - D Företaget köper en maskin kontant. Tillgångarna ökar (+) och skulderna ökar (+). (kap. 27: Bokföring)**
- 37 Vilket av följande påståenden är fel? (2 p)
- A Vid normalkalkyl beräknas självkostnad per stycke genom att dividera fasta kostnader med normal volym och rörliga kostnader med verklig volym.
  - B Bidragskalkylering kallas även för ofullständig kostnadsfördelning.
  - C Aktivitetsbaserad produktkalkylering sker genom att man redovisar indirekta kostnader på kostnadsställen istället för aktiviteter. (kap 18: Aktivitetsbaserad produktkalkylering)**
  - D Beslutsregeln då ett företag har ledig kapacitet är att en order eller produkt är på kort sikt lönsam att tillverka och sälja om dess täckningsbidrag är positivt.